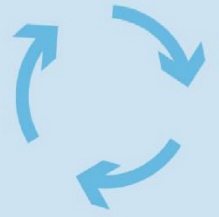
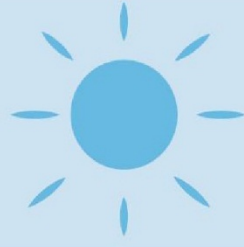

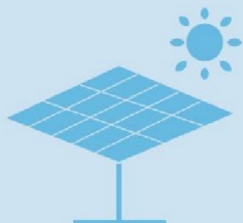

ECO

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+

Plany strategiczne i operacyjne na lata 2020-2030

Opracowanie w ramach zadania pn.:

Zintegrowane działania partycypacyjne realizowane przy użyciu nowych technologii na rzecz redukcji emisji komunikacyjnej w Nakle nad Notecią

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+.

Plany strategiczne i operacyjne na lata 2020-2030

Opracowanie:

Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Gospodarczych DELTA PARTNER na zlecenie Urzędu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią.

Opracowanie merytoryczne i redakcja:

Artur Kubica, Gabriela Mikrut, Dawid Zieliński

Opracowanie graficzne:

Gabriela Mikrut

Nakło nad Notecią, 2020

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Uwarunkowania rozwojowe i podsumowanie diagnozy strategicznej	5
2. Spójność strategii z dokumentami wyższego rzędu	11
2.1 Dokumenty strategiczne wyższego rzędu	11
2.2 Dokumenty planistyczne poziomu regionalnego	13
2.3 Dokumenty planistyczne poziomu lokalnego.....	14
3. Określenie wizji i misji rozwoju	18
3.1 Misja rozwoju samorządu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią.....	18
3.2 Wizja rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią w perspektywie 2030+.....	19
4. Cele rozwojowe i oczekiwane kierunki zmian	21
5. Założenia planistyczne, logika interwencji strategicznej	29
5.1 Poziom strategiczny. Obszary interwencji.....	30
5.2 Poziom operacyjny.	31
5.2.1 Przedsięwzięcia kluczowe.....	31
5.2.2 Działania w ramach poszczególnych celów strategicznych i obszarów interwencji	31
6. Uspołecznienie strategii	37
7. System wdrażania, monitoringu i ewaluacji	38
7.1 Wdrażanie Strategii	38
7.2 Monitorowanie, ewaluacja i system aktualizacji.....	39
7.3 Komunikacja społeczna Strategii	40
7.4 Potencjalne źródła finansowania	40
Podsumowanie	42

Wprowadzenie

Niniejsza *Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+*, to aktualizacja dotychczas obowiązującej strategii rozwoju. Przedmiotowy dokument stanowi redefinicję kierunków rozwojowych i planów z tym związanych na poziomie strategicznym i operacyjnym. Opracowanie w istocie tworzy nadrzędny dokument planistyczny Miasta i Gminy na poziomie wizji i misji, wyznaczenia celów rozwojowych oraz przypisanych do nich finalnie zadań. Innymi słowy, dokument zawiera sekwencję działań na poziomie strategicznym oraz operacyjnym.

Przedmiotowe opracowanie powstało w wyniku realizacji prac w modelu partycypacyjno-eksperckim zakładającym możliwie szerokie włączenie społeczne, realizację badań pogłębionych w postaci wywiadów, ankietyzacji, badań terenowych oraz prac warsztatowych i konsultacyjnych. Z punktu widzenia planów opisanych w strategii bazują one w dużej mierze na wynikach prac diagnostycznych zawartych przede wszystkim w odrębnych opracowaniach (stanowiących jednak integralną część przeprowadzonego procesu planowania strategicznego) takich jak: *Raport na potrzeby audytu miejskiego na podstawie normy ISO 37120:2014* oraz *Diagnoza strategiczna Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Analizy, wyniki audytu oraz wnioski z badań społecznych*.

Każdy z elementów zawartych w strategii jest zorientowany na jakość życia mieszkańców Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Wspólnota samorządowa i wszyscy nakielanie stanowią podstawowy punkt odniesienia i najważniejszy podmiot w ramach planowania przyszłości samorządu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Realizacja nakreślonych w dokumencie kierunków i planów rozwojowych pozwoli na konsekwentne urzeczywistniania wizji Nakła jako miejsca rzetelnej pracy, dobrego odpoczynku i wygodnego życia.

Miasto i Gmina Nakło nad Notecią 2030+, to projekt prorozwojowy i aspiracyjny. Stanowi on ambitne wyzwanie ukierunkowane na zapewnianie mieszkańcom usług i oferty na wysokim poziomie, która będzie tworzyć markę gminy, jak również budować przywiązanie do niej. Interesariusze aktywnie uczestniczący w opracowywaniu dokumentu jednoznacznie wskazywali na progres i korzystną zmianę widoczną w kilkunastu minionych latach, jednoznacznie formułując kolejne wyzwania horyzontalne w perspektywie roku 2030, które stanowią trzon dokumentu.

Jednoznacznie należy stwierdzić, że impulsem rozwojowym dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią będzie nadanie rangi gminie jako miejsca samorealizacji, charakteryzującego się szeroką ofertą zapewniającą mieszkanie, pracę i rozrywkę na możliwie wysokim poziomie.

1. Uwarunkowania rozwojowe i podsumowanie diagnozy strategicznej

Z punktu widzenia diagnostycznego poniżej zaprezentowano wybór najważniejszych danych statystycznych i tendencji, które ilustrują kluczowe determinanty rozwojowe w Mieście i Gminie Nakło nad Notecią (stanowi on podsumowanie i syntezę całości prac diagnostycznych i badawczych). Bazują one na danych zawartych w *Raporcie na potrzeby audytu miejskiego na podstawie normy ISO 37120:2014* oraz *Diagnozie strategicznej Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Analizy, wyniki audytu oraz wnioski z badań społecznych*.

Kluczowe liczby i fakty z „Diagnozy strategicznej Miasta i Gminy Nakło nad Notecią”

Najważniejsze dane statystyczne charakteryzujące gminę Nakło nad Notecią			
6,2%	Odsetek powierzchni gminy objętej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	4	Liczba zgłoszeń patentów do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z terenu gminy
31 847	Liczba mieszkańców gminy w 2018 roku	4,6%	Poziom objęcia opieką dzieci w żłobkach w 2019 roku
30 738	Prognozowana liczba ludności gminy w 2030 roku	19	Liczba placówek zajmujących się wychowaniem przedszkolnym
2,6%	Odsetek o jaki zmalała liczba mieszkańców gminy w latach 2010-2018	931	Liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2018 roku
-0,66	Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców gminy w 2018 roku	25,9%	Spadek udziału osób korzystających z pomocy społecznej z terenu gminy w latach 2009-2018

Najważniejsze dane statystyczne charakteryzujące gminę Nakło nad Notecią

-4,9	Saldo migracji na 1 000 osób zamieszkujących gminy w 2018 roku	5,67%	Udział zasobu komunalnego w łącznej liczbie mieszkań w 2018 roku
19,9%	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w gminie w 2018 roku	71	Liczba zidentyfikowanych lokali socjalnych w gminie w 2018 roku
2 704	Identyfikowana liczba podmiotów gospodarczych w gminie	52,0%	Poziom gazyfikacji identyfikowany na terenie gminy w 2018 roku
2,5%	Wzrost liczby przedsiębiorstw w porównaniu do roku 2009	73,8%	Poziom skanalizowania odnotowany na terenie gminy w 2018 roku
65	Liczba dostępnych w 2018 roku miejsc noclegowych	98,8%	Poziom zwodociągowania identyfikowany na terenie gminy w 2018 roku
4	Liczba skategoryzowanych obiektów noclegowych na terenie gminy	1,4%	Odsetek powierzchni gminy objętej różnymi formami ochrony przyrody
10,10%	Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych w wieku produkcyjnym w gminie w 2018 roku	87	Liczba prowadzących i zarejestrowanych w 2018 roku na terenie gminy stowarzyszeń i organizacji społecznych
2 777	Liczba uczniów w szkołach podstawowych	2,73	Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców

Zjawiska identyfikowane na terenie gminy Nakło nad Notecią			
1	Transformacja części miejscowości w gminie z rolniczych w typowo podmiejskie o wzrastającej atrakcyjności osiedleńczej.	11	Duża liczba organizacji społecznych, stowarzyszeń oraz fundacji działających w gminie.
2	Spadająca liczba ludności (o 2,6% w badanym okresie) i niekorzystane prognozy (spadek o 3,6% w perspektywie 2030 roku).	12	Duża liczba terenów atrakcyjnych przyrodniczo oraz przebieg Noteci jako ważnego zasobu endogennego.
3	Spadające wskaźniki przyrostu naturalnego i trwale niekorzystny bilans migracji.	13	Niski poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego.
4	Starzenie się społeczności lokalnej (dynamizacja zjawiska).	14	Niska aktywność obywatelska mieszkańców i integracji społecznej (niska frekwencja wyborcza i brak mechanizmów współzarządzania).
5	Słabość rynku pracy (emigracja zarobkowa), niski poziom rozwoju i atrakcyjności lokalnego rynku pracy.	15	Niska jakość przestrzeni publicznych.
6	Niski stopień aktywności zawodowej kobiet oraz osób młodych.	16	Niezadawalający poziom edukacji i jakość nauczania w szkołach podstawowych i średnich.
7	Zróżnicowana struktura osadnicza, miejsko-wiejski charakter gminy.	17	Stosunkowo atrakcyjny i strategiczny przebieg układu drogowego (funkcjonowanie obwodnicy) i kolejowego (planowana rewitalizacja linii kolejowej Gniezno-Nakło nad Notecią).
8	Wzrost liczby przedsiębiorstw o 2,5% w badanym okresie.	18	Sprawne funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami, w tym systemu miniposzoków.
9	Funkcjonowanie Nadnoteckiego Park Przemysłowego w Paterku.	19	Wysokie poczucie stanu bezpieczeństwa mieszkańców.
10	Działalność dużych podmiotów gospodarczych m.in. takich jak „Cukrownia Nakło” czy też Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego „PATEREK”.	20	Malejący odsetek mieszkańców korzystających ze wsparcia pomocy społecznej.

Przystępując do określenia wizji i misji rozwoju oraz kolejnych elementów planu strategicznego, warto zwrócić uwagę na kontekst realizacyjny. Zarysowane poniżej uwarunkowania rozwojowe stanowią efekt refleksji badawczej, jak również stanowią wynik analiz źródeł wtórnych. Co więcej zarysowane uwarunkowania stanowią bazę dla budowania poszczególnych polityk rozwojowych i planów strategicznych.

- 1.** Po pierwsze, przedmiotowa strategia **kreuje politykę stymulowania wzrostu społeczno-gospodarczego w Mieście i Gminie Nakło nad Notecią, docelowo poszerzając spektrum działań wpisujących się w ideę Smart City**. Innymi słowy Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+ to dokument wychodzący ambitnie w kierunku realizacji zmiany jakościowej w gminie, ukierunkowanej głównie na poziom, komfort życia mieszkańców oraz budowanie nowoczesnej sprawności instytucjonalnej samorządu.
- 2.** Kolejnym ważnym aspektem jest świadomość sytuacji w jakiej znalazła się gmina. **Skuteczna absorpcja środków zewnętrznych w minionych kilkunastu latach oraz realizacja wizji rozwojowej zaspokoiła znaczną część podstawowych potrzeb mieszkańców**. Znacząco poprawił się stan infrastruktury oraz jakość głównych usług świadczonych przez mieszkańców. Ten stan rzeczy potwierdzają respondenci w badaniach ankietowych. Nie świadczy to o braku potrzeb we wskazanych elementach, niemniej **dostrzega się wzrost oczekiwań, które artykułują nakielanie i wszyscy zamieszkujący gminę**. Mianowicie **pożądanym kierunkiem rozwoju jest silne oddziaływanie w obszarze gospodarki, sytuacji mieszkaniowej oraz bardzo szeroko definiowanego czasu wolnego**.
- 3.** **Nowa perspektywa środków finansowych** mimo niepewnej sytuacji związanej z pandemią COVID-19 bez wątpienia **będzie wspierała rozwój lokalny** szczególnie w wymiarach, które są niezależne od samorządu jako takiego, a są nimi:
 - a. Instrumenty terytorialne**. Głównie związane z uczestnictwem gminy w Zintegrowanych Inwestycjach Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego.
 - b. Wspieranie miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze w ramach Pakietu dla średnich miast** w tym uczestniczenie gminy w inicjatywie **Human Smart Cities** oraz aplikowanie w kolejnym etapie **Program „Rozwój lokalny”**, finansowany w ramach Funduszy norweskich i EOG (co więcej ideą działań na poziomie centralnym jest zapewnienie preferencji w krajowych programach operacyjnych finansowanych z Funduszy Europejskich, aby mogły skutecznie konkurować z większymi ośrodkami).

- c. **Kompleksowe rewitalizacje** związane z kontynuowaniem wdrażanie programów rewitalizacji w oparciu o ustawę o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji i wsparcia ze środków zewnętrznych.
4. Wymienione powyżej instrumenty pozwolą na poszerzenie wachlarza działań w wymienionych obszarach (intensyfikację interwencji), dodatkowo bez wątpienia **strumień środków zewnętrznych będzie również dedykowany działaniom związanym z ochroną środowiska naturalnego oraz tzw. projektom miękkim**, istotnym w kontekście polityki senioralnej oraz związanej m.in. z przeciwdziałaniem wykluczeniu.
5. Obszary wsparcia w poszczególnych dziedzinach nie powinny stanowić jedynie odbicia lustrzanego w dokumencie. Dlatego poza wskazaną warstwą (oraz obligatoryjnym zestawem tzw. zadań własnych gminy wynikających z ustawy o samorządzie gminnym) **kluczowe jest realizowanie projektów / przedsięwzięć aspiracyjnych, ażeby docelowo gmina wyróżniała się atrakcyjną ofertą dla mieszkańców.**
6. Kolejnym mocno podnoszonym wątkiem są **przeobrażenia przestrzenne**. Są one związane z jednej strony z **procesami rewitalizacyjnymi, tworzeniem przestrzeni wyposażonej w funkcje symboliczne**, a z drugiej natomiast mają na celu **poszerzanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych ze szczególnym uwzględnieniem otwarcia się na rzekę Noteć** jako naturalny i bardzo atrakcyjny obszar rozwojowy gminy cechujący się dużą atrakcyjnością przyrodniczą.
7. Ciężenia społeczno-gospodarcze Miasta i Gminy Nakło nad Notecią są silnie ukierunkowane i powiązane z Bydgoszczą (w wymiarze funkcjonalnym), natomiast warto podkreślić analogiczną rolę Nakła jako miasta o statusie powiatowych z silnie wykształconą ofertą administracyjną i usługową w stosunku do wiejskich gmin ościennych. Co więcej należy efektywnie wykorzystywać tę strukturę również poprzez **realizację polityki zrównoważonego rozwoju terytorialnego, na gminnych obszarach wiejskich oraz w formie międzygminnych partnerskich projektów** (głównie liniowych np. poprzez realizację ścieżek rowerowych).
8. Rekomenduje się **traktowanie niniejszej strategii jako instrumentu, który w rzeczywisty sposób będzie tworzył politykę rozwojową Nakła nad Notecią**. Budowanie wzrostu społeczno-gospodarczego w oparciu o poszczególne obszary planowania strategicznego wynika z identyfikacji konkretnych problemów w diagnozie Miasta i Gminy, a założenia planistyczne zmierzają do urzeczywistnienia pożądanej zmiany społeczno-gospodarczej, która ma wymiar mierzalny czemu będzie służył katalog wskaźników.

- 9.** Poczynione w dalszej części opracowania założenia planistyczne mają stanowić program działań i wspólną deklarację celów oraz bezpośrednio z nimi powiązanych rozwiązań, z którymi będzie się utożsamiała wspólnota zamieszkujących Miasto i Gminę Nakło nad Notecią.
- 10.** Należy podkreślić, że **najbliższa dekada ze względu na plany wspierania miast średnich, jak również trendy demograficzne** w tym te związane ze starzeniem się społeczeństwa oraz suburbanizacją dużych ośrodków miejskich (takich jak Bydgoszcz) **wpłyną na silne konkurowanie miast o nowych mieszkańców. Kluczem do skorzystania z tej sytuacji społeczno-ekonomicznej będzie budowanie skutecznej oferty osiedleńczej, w tym prowadzenie działań ukierunkowanych na umożliwianie realizacji aspiracji i potrzeb mieszkańców.**

2. Spójność strategii z dokumentami wyższego rzędu

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+ została poddana analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi o wymiarze ogólnoeuropejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Przedmiotowe opracowanie jest w pełni zgodne z założeniami, priorytetami oraz celami artykułowanymi w dokumentach przedstawionych w dalszej części niniejszego rozdziału wraz z powiązaniem celów rozwojowych Strategii z konkretnymi zapisami widniejącymi w analizowanych dokumentach.

2.1 Dokumenty strategiczne wyższego rzędu

Strategia Europa 2020

Kluczowe założenia zawarte w Strategii są zgodne z założeniami *Strategii Europa 2020*. Cel rozwojowy 1 i 3 wpisuje się w priorytet: rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną. Cel rozwojowy 2 jest zgodny są z priorytetem *Strategii Europa 2020* jakim jest rozwój zrównoważony: wspieranie efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej gospodarki.

Strategia Europa 2020		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel I.	rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.	Cel 1 i 3	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych
Cel II.	rozwój zrównoważony: wspieranie efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej gospodarki	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe

Niniejsza Strategia jest całkowicie zgodna z dokumentem *Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe*. Cel 1 wpisuje się w Wyzwania nr 1.: Stabilny, wysoki wzrost gospodarczy, nr 3.: Wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy, nr 6.: Gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego oraz nr 10.: Wzrost kapitału społecznego. Cel 2 koresponduje z Wyzwaniem nr 4.:

Odpowiedni potencjał infrastruktury oraz nr 5. Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne. Natomiast Cel nr 3 wpisuje się w Wyzwanie nr 7. Solidarność i konwergencja regionalna oraz nr 8.: Poprawa spójności społecznej.

Raport Polska 2030. Wyzwania rozwojowe		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Wyzwanie nr 1 Wyzwanie nr 3 Wyzwanie nr 6 Wyzwanie nr 10	Wyzwanie nr 1.: Stabilny, wysoki wzrost gospodarczy Wyzwanie nr 3.: Wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy Wyzwanie nr 6.: Gospodarka oparta na wiedzy i rozwój kapitału intelektualnego Wyzwanie nr 10.: Wzrost kapitału społecznego.	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej
Wyzwanie nr 4 Wyzwanie nr 5	Wyzwanie nr 4.: Odpowiedni potencjał infrastruktury Wyzwanie nr 5. Bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych
Wyzwanie nr 7 Wyzwanie nr 8	Wyzwanie nr 7. Solidarność i konwergencja regionalna Wyzwanie nr 8.: Poprawa spójności społecznej	Cel 3	Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Cele rozwojowe wskazane w Strategii w pełni korespondują z obszarami strategicznymi oraz celami zawartymi w *SOR*. W szczególności Cel nr 1. koresponduje z Celem szczegółowym nr 1.: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel nr I	Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej

Program Dostępność Plus 2018- 2025

Program to kompleksowy plan zapewniający wieloaspektowe, systemowe i skoordynowane działania, których celem jest podniesienie jakości i zapewnienie niezależności życia dla osób o szczególnych potrzebach, w tym osób starszych i osób z trwałymi lub czasowymi trudnościami w zakresie mobilności lub percepcji. Działania zaplanowane w *Programie* korespondują z Celem nr 2, a w szczególności

z celem szczegółowym, jakim jest: Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia aktywności ludzi niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie miasta i gminy.

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2025		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
<p>Działanie nr 19</p> <p>Działanie nr 23</p> <p>Działanie nr 25</p> <p>Działanie nr 26</p>	<p>Działanie 19. Przyjazny urząd</p> <p>Działanie 23. Dostępne usługi społeczne</p> <p>Działanie 25. Kultura bez barier</p> <p>Działanie 26. Sport, turystyka i rekreacja bez barier</p>	Cel 2	<p>Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych</p>

2.2 Dokumenty planistyczne poziomu regionalnego

Strategia Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020. Plan modernizacji 2020+.

Przedmiotowa Strategia jest zgodna z wyróżnionymi priorytetami rozwoju *Strategii Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020*. Cel 1. koresponduje z priorytetem 1. Konkurencyjna gospodarka, Cel 2. z priorytetem nr 3: Modernizacja przestrzeni wsi i miast, a Cel 3, z Priorytetem 4.: Nowoczesne społeczeństwo.

Strategia Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2020. Plan modernizacji 2020+.		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Priorytet nr 1	Konkurencyjna gospodarka	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej
Priorytet nr 3	Modernizacja przestrzeni wsi i miast	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych
Priorytet nr 4	Nowoczesne społeczeństwo	Cel 3	Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią wykazuje pełną spójność z celami jakie stawia sobie Strategia ZIT dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Cel 1. jest zgodny z Celem strategicznym nr 3., jakim jest Rozwój społeczno-gospodarczy; Cel 3. jest zgodny z Celem strategicznym nr 2: Wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i kultury dla kształtowania wysokiej jakości życia,

natomiast Cel 3 jest zgodny z Celem strategicznymi nr 1., czyli: Efektywność transportowa i energetyczna oraz zintegrowane strategie niskoemisyjne.

Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel nr 3	Rozwój społeczno-gospodarczy	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej
Cel nr 2	Wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i kultury dla kształtowania wysokiej jakości życia	Cel 3	Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych
Cel nr 1	Efektywność transportowa i energetyczna oraz zintegrowane strategie niskoemisyjne.	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

2.3 Dokumenty planistyczne poziomu lokalnego

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+,

Analizowany dokument jest w pełni spójny z celami jakie wykazane są w *Strategii Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+*. Cel strategiczny 1. Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia pokrywa się z Celem nr 1; Cel strategiczny 2. Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego oraz Cel strategiczny 3. Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi jest zgodny z Celem nr 2.

Strategia Rozwoju Powiatu Nakielskiego na lata 2014-2020+,		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel nr 1	Rozwój gospodarki poprzez kreowanie przedsiębiorczości i ograniczenie bezrobocia	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej
Cel nr 2	Poprawa zagospodarowania Powiatu w zakresie infrastruktury technicznej i ochrony środowiska naturalnego	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych
Cel nr 1	Aktywne społeczeństwo i sprawne usługi	Cel 3	Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023

Dokument jest spójny z *Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Nakło*, którego Cel nr 2 to: Poprawa zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz rozwój infrastruktury służącej celom społecznym. Cel ten jest tożsamy z Celem strategicznym nr 2.

Lokalny Program Rewitalizacji na lata 2016-2023		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel nr 2	Poprawa zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz rozwój infrastruktury służącej celom społecznym.	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nakło and Notecią

Spójność dokumentu wyznacza zasadniczy cel *Studium*, którym jest prowadzenie wewnątrz gminy spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym. Twierdzenie jest tożsamy z Celem nr 2.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nakło and Notecią		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel główny	Spójna polityki przestrzennej, powiązana z rozwojem gospodarczym i społecznym	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Nakło nad Notecią na lata 2017 - 2021.

Racjonalne gospodarowanie zasobem gminy określa *Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym*. Kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej to zapis wynikający z *Programu* – i jest on tożsamy z Celem nr 1.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Nakło nad Notecią na lata 2017 - 2021		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel główny	Racjonalne gospodarowanie zasobem mieszkaniowym gminy Nakło nad Notecią	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nakło nad Notecią

PGN jest dokumentem strategicznym, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, służącej zapewnieniu korzyści: ekonomicznych, społecznych i środowiskowych płynących z działań zmniejszających emisję zanieczyszczeń. Cele wyznaczone w *PGN*, czyli ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery, zwiększenie efektywności energetycznej oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych są tożsame z Celem nr 2.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nakło nad Notecią		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cele	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery, – zwiększenie efektywności energetycznej – zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych 	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Powiatu Nakielskiego

Celem głównym *Planu* jest zaplanowanie oferty publicznego transportu zbiorowego tak, aby spełniała ona oczekiwania mieszkańców powiatu nakielskiego przy zachowaniu odpowiedniego standardu jakości oraz wydajności systemu transportowego. *Plan* zakłada szereg udogodnień, m.in.: modernizacja sieci komunikacyjnej, promowanie elektronicznej formy informacji pasażerskiej, czy modernizacja i budowa nowych przystanków. Wszystkie elementy korespondują z Celem nr 2.

Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Powiatu Nakielskiego		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cele	<ul style="list-style-type: none"> – modernizacja sieci komunikacyjnej, – promowanie elektronicznej formy informacji pasażerskiej – modernizacja i budowa nowych przystanków. 	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru powiatu nakielskiego na lata 2016-2023

SRL dla obszaru powiatu nakielskiego to dokument opracowany w ramach Lokalnej Grupy Działania: Partnerstwo Dla Krajin i Pałuk. Zarówno Cel ogólny jak i wszystkie 3 cele szczegółowe tożsame są z celami Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią:

- Cel szczegółowy 1.1 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości do roku 2023, tożsamy jest z Celem nr 1.
- Cel szczegółowy 1.2 Pobudzenie aktywności mieszkańców służącej oddolnym inicjatywom i włączeniu społecznemu do roku 2023 tożsamy z Celem nr 3,

- Cel szczegółowy 1.3 Poprawa stanu infrastruktury służącejżywieniu społeczno-gospodarczemu Doliny Noteci do roku 2023 jest spójny z Celem nr 2.

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru powiatu nakielskiego		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cel szczegółowy 1.1	Rozwój lokalnej przedsiębiorczości do roku 2023	Cel 1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej
Cel szczegółowy 1.2	Pobudzenie aktywności mieszkańców służącej oddolnym inicjatywom i włączeniu społecznemu do roku 2023	Cel 3	Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych
Cel szczegółowy 1.3	Poprawa stanu infrastruktury służącejżywieniu społeczno-gospodarczemu Doliny Noteci do roku 2023	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2028

POŚ jest dokumentem, który analizuje istniejący stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego oraz przedstawia cele i zadania konieczne do realizacji w latach 2017-2025 w poszczególnych obszarach interwencji wyznaczonych przez Ministerstwo Środowiska. Cele wyznaczone w POŚ takie jak: ochrona różnorodności biologicznej, dojście do systemu gospodarki odpadami zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju, ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, czy rozwój systemu wodociągowo-kanalizacyjnego z uwzględnieniem bieżących potrzeb modernizacyjnych i inwestycyjnych pokrywają się z Celem 2.

Program ochrony środowiska dla Miasta i Gminy Nakło nad Notecią na lata 2017 – 2020 z perspektywą do roku 2025		Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Cele	<ul style="list-style-type: none"> – poprawa jakości powietrza – poprawa klimatu akustycznego – poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w sposób zapewniający ochronę jakości wód – racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznym – ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym – ochrona zasobów przyrodniczych 	Cel 2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

3. Określenie wizji i misji rozwoju

3.1 Misja rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią

Misja samorządu stanowi zasadę działania, która określa główne wartości w odniesieniu do wyznaczonych celów rozwojowych i konkretnych planów operacyjnych. Misja wyznacza katalog kluczowych zamierzeń samorządu, a jej treścią jest dobrostan i dobrobyt mieszkańców Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. **Innymi słowy misja koncentruje się na mieszkańcach, poprawie jakości ich życia jako indywidualnych osób, rodzin oraz społeczności lokalnych, jak również całej wspólnoty samorządowej w skład, której wchodzi również wszystkie instytucje i organizacje życia społecznego oraz gospodarczego Nakła nad Notecią.** Misja samorządu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią brzmi następująco:

Nadrzędną zasadą działania nakielskiego samorządu jest dobrostan jego mieszkańców!
Misją samorządu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią jest trwale działanie na rzecz wzmocnienia poziomu komfortu życia jego mieszkańców.

Realizacja tej deklaracji opiera się na zaspokajaniu podstawowych potrzeb oraz zapewnienia możliwości realizacji aspiracji nakielan ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia dobrych warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej, rozwijania atrakcyjnego rynku pracy, spędzania czasu wolnego oraz budowania korzystnych perspektyw rozwojowych, przy zachowaniu szczególnej dbałości o środowisko naturalne oraz jakość infrastruktury.

Uzupełniając powyższy zapis należy podkreślić, że misja powinna się cechować zwięzłością i lapidarnym charakterze. Można powiedzieć, że na potrzeby strategii rozwoju samorządu terytorialnego, powinna wręcz stanowić stosunkowo krótki, precyzyjny manifest najważniejszych celów gminy i być swoistym jej credo. Treść misji to przede wszystkim zadeklarowanie nadrzędnej filozofii funkcjonowania gminy. Zaprezentowane zapisy wprost wskazują na mieszkańca, jako głównego adresata działań samorządu. Co więcej odnosi się ona do najważniejszych życiowych aspektów związanych z funkcjonowaniem mieszkańców takich jak: miejsca zamieszkania, pracy, oferta usług publicznych, infrastruktura, środowisko czy też czas wolny.

3.2 Wizja rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią w perspektywie 2030+

Z misją samorządu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią ściśle wiąże się wizja – tj. projektowany obraz gminy w roku 2030. Wizja ma jednoczyć wokół zawartych w niej idei. Z punktu widzenia planowania strategicznego wizja jest to słowna wizualizacja pożądanego stanu docelowego, do którego wspólnota samorządowa będzie dążyć. Zaprezentowana poniżej treść wizji jest ambitna ale realna, a swoim brzmieniem ma motywować do podejmowania konkretnych i mierzalnych działań.

W 2030 roku skutecznie konkurujemy o mieszkańców korzystając z poprawiającego się skomunikowania i atrakcyjnej lokalizacji. Nakło nad Notecią będzie gminą, do której chce się wracać!

Nakło nad Notecią miastem skrojonym na miarę swojej wielkości, możliwości i aspiracji – w 2030 roku miasto i gmina tętnią życiem, ciesząc się dobrym wizerunkiem i renomą samorządu skutecznie ograniczającego kryzys związany z utratą funkcji społeczno-gospodarczych.

Miasto i gmina zapewniają atrakcyjny i elastyczny rynek pracy cechujący się sporymi możliwościami rozwojowymi, a „dobra praca” zachęca do reemigracji nakielan i przyciąga mieszkańców sąsiednich gmin do zamieszkania w Nakle nad Notecią.

Nakło nad Notecią zapewnia atrakcyjną ofertę mieszkaniową oraz warunki do rozwoju budownictwa jedno i wielorodzinnego. Zróżnicowanie zasobów mieszkaniowych jest efektem zwiększenia ilości mieszkań komunalnych oraz oferty deweloperskiej.

Nakło nad Notecią radykalnie ograniczyło niską emisję i wzmocniło efektywność energetyczną stając się samorządem ekologicznym udostępniającym tereny atrakcyjne przyrodniczo wraz z rzeką Notecią i jej walorami.

Zrównoważony rozwój miasta i gminy umożliwił skuteczne przeprowadzenie modernizacji, remontów oraz tworzenie niezbędnej infrastruktury, co pozwoliło wejść samorządowi w pełni na kolejny poziom zaspokajania potrzeb mieszkańców.

Miasto i Gmina Nakło nad Notecią zbudowało z interesariuszami szeroką i konkurencyjną ofertę spędzania czasu wolnego na bazie nowych i zrewitalizowanych przestrzeni publicznych oraz infrastruktury sportowej, rekreacyjnej i społeczno-kulturalnej.

Wizja składa się z siedmiu komponentów odnoszących się do poszczególnych aspektów zarówno misji, jak również aktywności mieszkańców z punktu widzenia ich potrzeb zarówno tych podstawowych, jak również tych wyższego rzędu. Określają one aspiracje samorządu i wspólnoty mieszkańców, dzięki czemu wyznaczają faktyczny kierunek pożądanej zmiany. Warto podkreślić, że główne wątki wizji korespondują z misją wprost odwołując się do najważniejszych wyzwań najbliższej dekady.

4. Cele rozwojowe i oczekiwane kierunki zmian

W ślad za misją i wizją należy sformułować główne cele rozwojowe. Opierają się one na wynikach badań i analiz oraz szeroko rozumianych działaniach partycypacyjnych. Należy podkreślić, że cele rozwojowe i oczekiwane kierunki zmian mają charakter horyzontalny i będą podlegały mierzalnej weryfikacji poprzez monitoring katalogu wskaźników stanowiących kryteria oceny zachodzenia zmian w Mieście i Gminie Nakło nad Notecią. Katalog celów rozwojowych należy traktować jako fundament zamierzeń strategicznych i faktyczne ramy przyszłej interwencji.

Warto podkreślić, że cele rozwojowe w immanentny sposób odnoszą się do zadań samorządu gminnego zgodnie z ustawą o samorządzie, niemniej stanowią dodatkowo wypadkową głosu wszystkich mieszkańców, którzy uczestniczyli w badaniach ankietowych, spotkaniach, warsztatach oraz konsultacjach społecznych. Ponadto społeczność lokalna cechuje się sporym konsensusem w zakresie głównych kierunków rozwojowych w perspektywie najbliższej dekady.

Rozdział definiuje trzy cele rozwojowe, które są następnie scharakteryzowane i poddane wskaźnikowaniu. Określenie głównych polityk sektorowych poprzez wspomniane cele będzie podlegało monitoringowi. Zakłada się, że każdy z nich będzie opisywał zmianę i wytyczał ścieżkę do osiągnięcia docelowej wizji w danym sektorze.

1	Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej
2	Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych
3	Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych z życia i zamieszkiwania swojej miejscowości

1

**Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki
oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej**

Pierwszy cel rozwojowy odwołuje się do podstawowych elementów wpływających na odczuwaną jakość życia przez mieszkańców, są nimi komponenty związane z pracą oraz mieszkaniem. Działania w tej materii są szczególnie istotne i trudne z dwóch powodów. Po pierwsze oddziaływanie na gospodarkę z punktu kompetencji władzy samorządowej jest stosunkowo niewielkie i może koncentrować się na obsłudze inwestora, promocji gospodarczej, przygotowywaniu terenów pod inwestycję, czy też prowadzeniu proinwestycyjnej polityki przestrzennej w wymiarze planistycznym. Niezależnie od wskazanej problematyki, bliskość Bydgoszczy dodatkowo wpływa na drenaż rynku pracy. Konieczność wspierania działań w obszarze gospodarczym, to również konsekwencja bardzo niskiego poziomu przedsiębiorczości w Mieście i Gminie Nakło nad Notecią w porównaniu do całego regionu. Drugą składową tego celu jest tematyka mieszkaniowa. Analizy wskazują na stosunkowo wysokie ceny najmu na terenie miasta i gminy oraz „głód” mieszkań. Z jednej strony rozwiązaniem jest rozbudowa zasobu komunalnego przy wykorzystaniu dostępnych narzędzi, drugim zaś wspieranie mechanizmów rynkowych głównie związanych z działalnością deweloperów. Wyzwaniem w tym kontekście jest bardzo duża kosztowność inwestycji, która jest barierą ograniczającą skalę podejmowanych działań. Tym bardziej należy ukierunkować się na dostępne inicjatywy takie jak rządowy program Mieszkanie Plus.

2

Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych

Powyższy cel rozwojowy odwołuje się do klasycznych zadań realizowanych przez samorząd gminy. Warto podkreślić, że w obszarze szczególnie infrastrukturalnym i usługowym (przede wszystkim gospodarka odpadami) odnotowano istotną poprawę w minionych latach. Odnotowany progres jest traktowany przez mieszkańców jako duży i widoczny sukces: mierzalny i namacalny dowód postępującego rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Tym niemniej ze względu na podstawowe znaczenie zdefiniowanych w obrębie celu działań należy konsekwentnie i trwale realizować zadania ukierunkowane na dalszą poprawę sytuacji. Szczególnym wyzwaniem jest kwestia zasobów naturalnych, ochrony środowiska naturalnego, w tym głównie powietrza. Ważne jest również ochrona bioróżnorodności i dziedzictwa przyrodniczego stanowiącego duży walor i element budujący wizerunek i atrakcyjność Nakła nad Notecią jako obszaru bogatego w terenu zielone. Należy podkreślić, że dziedziny infrastruktury, środowiska i edukacji są silnie zależne od samorządu i wpływ władz na ich stan i jakość jest stosunkowo wysoki. Tym samym oddziaływanie gminy na realizowanie celu rozwojowego 2. Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych jest bardzo duże i w pewnym sensie stanowi podstawę dla odpowiadania na potrzeby wyższego rzędu.

3

Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych z życia i zamieszkiwania swojej miejscowości

Zaprezentowany cel ma charakter przede wszystkim aspiracyjny. O ile pierwszy z celów rozwojowych skupiał się na ekonomii i kwestiach socjalno-bytowych, a drugi na potrzebach o podstawowym elementarnym znaczeniu, to przedmiotowy cel w największym stopniu ma charakter wyzwania, ukierunkowanego na zmianę postrzegania życia w Mieście i Gminie Nakło nad Notecią. Należy podkreślić, że kreowanie atrakcyjności miasta ma szerokie spektrum: odnosi się do kwestii zagospodarowania przestrzeni publicznej, budowania ciekawej zróżnicowanej oferty spędzania czasu po pracy ale również wspólnotowości i wzmacniania instytucji samorządowych jako realizatorów szeregu działań. Budowanie atrakcyjnego miasta w kontekście szeroko rozumianej oferty jest związane z dostosowaniem przestrzeni i przygotowaniem jej pod cały wachlarz usług i inicjatyw. Formy spędzania czasu wolnego i dostępność imprez rozrywkowo-wypoczynkowych, sportowych i kulturalnych, to w świetle badań najważniejsze wyzwanie i oczekiwanie mieszkańców. Uznaje się, że spośród trzech sformułowanych celów rozwojowych, ten przedmiotowy jest najbardziej aspiracyjny. Zapewnienie potrzeb wyższego rzędu pozwoli na zwiększenie komplementarności w zakresie relacji i powiązań z Bydgoszczą z korzyścią dla obu ośrodków.

Idea poszczególnych celów została przedstawiona na poniższej grafice poprzez przyporządkowanie emblematycznych haseł każdemu z celów rozwojowych.

Poniżej zaprezentowano wybór wskaźników, których celem jest monitorowanie stopnia osiągnięcia poszczególnych celów rozwojowych. Zaproponowany mechanizm pozwoli na weryfikację poziomu postępów w realizacji zakładanej zmiany. Poza poniższym mechanizmem zawartość strategii będzie podlegała monitoringowi (produktowemu) i ewaluacji. Wskaźniki umieszczone poniżej zaczerpnięto z normy ISO 37120:2014. Ponadto, rekomenduje się wykorzystanie audytu (cyklicznie) do monitorowania celów rozwojowych i oczekiwanych kierunków zmian. Dodatkowo poniższy instrument monitorujący uzupełniono o pożądany rezultat realizacji celu.

Tabela 1 Narzędzie monitorowania postępów w realizacji celów rozwojowych określonych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030

Cel rozwojowy	Symbol	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Rok	Tendencja	Źródło danych	Rezultat
1. Wsparcie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej	ZS-B	Liczba firm na 100 000 mieszkańców	8 258,23	2018	Wzrost	BDL GUS	Skutkiem podejmowanych działań będzie wzrost liczby przedsiębiorstw oraz poprawa sytuacji mieszkaniowej
		Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci	5,8	2018	Spadek	BDL GUS	
2. Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych	PP	Stężenie pyłu zawieszonego (PM10)	35 µg/m ³	2019	Spadek	WGKiOŚ	Rezultatem działań będzie poprawa jakości środowiska naturalnego, jakości infrastruktury oraz dostępnych usług publicznych.
		Kilometry ścieżek i pasów rowerowych na 100 000 mieszkańców	25,43	2019	Wzrost	UMiG w Nakle n. Notecią	
		Roczna liczba zasadzonych drzew na 100 000 mieszkańców	715,92	2019	Wzrost	UMiG w Nakle n. Notecią	
3. Kreowanie atrakcyjności poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz wysoką jakość przestrzeni publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych z życia i zamieszkiwania swojej miejscowości	A	Liczba metrów kwadratowych publicznej wewnętrznej przestrzeni rekreacyjnej na mieszkańca	0,08 m ²	2019	Wzrost	UMiG w Nakle n. Notecią	Efektem działań będzie rozbudowa przestrzeni publicznych oraz szeroka oferta spędzania czasu wolnego
		Liczba metrów kwadratowych publicznej zewnętrznej przestrzeni rekreacyjnej na mieszkańca	0,24 m ²	2019	Wzrost	UMiG w Nakle n. Notecią	
		Tereny zielone (hektary) na 100 000 mieszkańców	3 906,68 ha	2019	Wzrost	UMiG w Nakle n. Notecią	

Źródło: opracowanie własne

Idea celów rozwojowych, ich swoista gradacja jest wypadkową dwóch elementów. Pierwszym z nich jest powszechnie artykułowana opinia mieszkańców, osób biorących udział w tworzeniu strategii, mówiąca o potrzebie silniejszego zaangażowania instytucji i samorządu w budowanie oferty czasu wolnego zarówno w warstwie infrastrukturalnej, jak również oferty czy też bogatego kalendarza inicjatyw, wydarzeń oraz imprez skierowanych do mieszkańców oraz gości. Na tą potrzebę nachodzą jednocześnie postulaty związane z zapewnieniem podstaw funkcjonowania gminy z punktu widzenia gospodarki, rynku nieruchomości oraz katalogu zadań własnych. Drugim czynnikiem jest korelacja przytoczonych opinii z klasyczną piramidą potrzeb stworzoną przez Abrahama Masłowa. I tak pierwsze dwa cele rozwojowe odpowiadają za potrzeby o elementarnym charakterze i te związane z bezpieczeństwem. Natomiast cel trzeci odpowiada za realizację potrzeby przynależności, szacunku i uznania oraz co najważniejsze samorealizacji w czym wyrażają się wspomniane już wcześniej aspiracje wspólnoty mieszkańców Nakła nad Notecią. Formuła celów rozwojowych w sposób możliwie kompletny ilustruje zakres niezbędnych działań i kierunków rozwoju lokalnego. Ważny jest również kontekst rozwojowy związany z transformacją gminy w podmiejską i zanikaniem dużego przemysłu w mieście oraz rozdrobnionego rolnictwa na terenach wiejskich.

W kolejnym etapie planu strategicznego z celów rozwojowych zostaną wyprowadzone obszary planowania strategicznego oraz celów strategicznych dające ramy dla interwencji na poziomie operacyjnym.

5. Założenia planistyczne, logika interwencji strategicznej

Model interwencji strategicznej stanowi wypadkową działań diagnostycznych i badawczych oraz konsultacyjnych związanych z prowadzeniem procesu partycypacji społecznej. Wspomniany model ma na celu urzeczywistnienie misji jak również wizji Miasta i Gminy Nakło nad Notecią po zakończeniu procesu wdrażania zaprojektowanych w strategii działań i przedsięwzięć.

Schemat interwencji został zilustrowany na poziomie strategicznym, gdzie przedstawiono dziewięć obszarów interwencji strategicznej oraz wyznaczono analogiczną liczbę dedykowanym im celów strategicznych. Poziom interwencji strategicznej przedstawia filary zaplanowanych działań w ścisłym powiązaniu z celami rozwojowymi oraz treścią misji i wizji.

Drugi podrozdział stanowi poziom operacyjny, rozwijający i uzupełniający treściowo poziom strategiczny. Opiera się on na dwóch elementach: wyborze przedsięwzięć kluczowych oraz wskazaniu działań, przedsięwzięć lub koncepcji projektowych w zależności od poziomu dopracowania i rozwinięcia pomysłu / inicjatywy o charakterze prorozwojowym. Dodatkowo w rozdziale 4.2.2 scharakteryzowano / uzasadniono dokonanie wyboru każdego z obszarów interwencji w powiązaniu z proponowaną interwencją. Należy podkreślić, że zawartość strategii nie ma charakteru zamkniętego i prezentuje projekty / przedsięwzięcia, które zidentyfikowano na etapie budowania strategii rozwoju. Rekomenduje się dokonywanie cyklicznych przeglądów strategicznych, celem aktualizacji w warstwie konkretnych przedsięwzięć lub działań o ile będzie zachodziła taka potrzeba i będzie to zbieżne z wyznaczonymi w opracowaniu celami rozwojowymi i strategicznymi stanowiącymi bazę dla kreowania polityki rozwoju w Mieście i Gminie Nakło nad Notecią (uznaje się, że poziom celów nie powinien być korygowany o ile nie wystąpią radykalne zmiany w makro i mikrootoczeniu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią).

5.1 Poziom strategiczny. Obszary interwencji

Cele rozwojowe		Obszary interwencji		Cele strategiczne
Treść	Symbol			
Wspieranie konkurencyjności lokalnej gospodarki oraz kształtowanie efektywnej polityki mieszkaniowej	GiM	Gospodarka	1	Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
		Mieszkanie	2	Poszerzanie dostępnego zasobu mieszkaniowego
Zapewnienie trwałych warunków rozwojowych w obszarze wysokiej jakości infrastruktury, usług publicznych oraz ochrony zasobów naturalnych	liŚ	Środowisko	3	Podnoszenie jakości środowiska naturalnego i udostępnianie jego zasobów
		Infrastruktura	4	Rozwijanie infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej
		Usługi publiczne	5	Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych realizowanych przez samorząd lokalny
Kreowanie atrakcyjności Miasta i Gminy Nakło nad Notecią poprzez wysoką jakość oferty kulturalno-rozrywkowej oraz usług publicznych jako elementu budowania społeczności ludzi zadowolonych z życia i zamieszkiwania swojej miejscowości	CW	Sprawne instytucje	6	Profesjonalizacja funkcjonowania instytucji samorządowych
		Przestrzeń	7	Tworzenie przyjaznych przestrzeni dla spędzania czasu wolnego
		Czas wolny	8	Rozwijanie atrakcyjnej, zrównoważonej tematycznie, oferty spędzania czasu wolnego
		Tożsamość	9	Integracja wspólnoty mieszkańców Miasta i Gminy Nakło nad Notecią

5.2 Poziom operacyjny.

5.2.1 Przedsięwzięcia kluczowe

Lp.	Projekty kluczowe	Charakterystyka
1	Budowa Amfiteatru w Nakle nad Notecią	Zadanie polega na przebudowie sceny wraz z zapleczem, remontem ciągów komunikacyjnych na terenie całego amfiteatru oraz wymianą ławek na widowni i wykonaniem zadaszona widowni.
2	Przebudowa stadionu miejskiego im. Klemensa Biniakowskiego w Nakle nad Notecią	Rozbudowa Stadionu Miejskiego im. Klemensa Biniakowskiego obejmie modernizację płyty głównej, budowę trybun zadaszonych, nową tartanową 6-cio torową bieżnię, obiekt wyposażony w rzutnię do rzutu dyskiem, oszczepem, młotem, pchnięcia kulą, skocznia w dal i trójskok, skok wzwyż oraz w późniejszym czasie halę lekkoatletyczną do rozgrywania pełnego zakresu konkurencji lekkoatletycznych.
3	Budowa kręgielni w Nakle nad Notecią	Kręgielnię planuje się umieścić w wyremontowanych pomieszczeniach przy ulicy Dworcowej i przebudowie na potrzeby kręgielni wraz z barem.
4	Utworzenie całorocznego lodowiska	Zadanie obejmuje budowę krytego lodowiska na podłożu umożliwiającym wykorzystania terenu w okresie wiosenno-letnim na boiska wielofunkcyjne do gier zespołowych.
5	Przebudowa centrum Nakła nad Notecią	W ramach przebudowy układu komunikacyjnego przeprowadzi się modernizację rynek w Nakle, tak ażeby wyłączyć go z ruchu samochodowego. Zadanie dodatkowo obejmie wykonanie nowoczesnego oświetlenia ulicznego, małej architektury w tym ławek, skwery i elektroniczne tablice informacyjne. Zadanie uporządkuje przestrzeń miejską, pozwoli na stworzenie dodatkowych miejsc parkingowych i rowerowych oraz poprawi się bezpieczeństwo.
6	Modernizacja Placu Zamkowego oraz ul. Hallera w Nakle nad Notecią	Przedsięwzięcie kluczowe obejmie: <ol style="list-style-type: none"> a) Prace badawcze - archeologiczne jako element przygotowawczy do rewitalizacji Placu Zamkowego. b) Zmiana sposobu użytkowania Placu Zamkowego, rewitalizacja nakielskiej starówki na potrzeby organizowania imprez plenerowych. Pomysł zakłada wymianę płyty placu, z uwzględnieniem zazielenienia i obsadzenia go drzewami.

5.2.2 Działania w ramach poszczególnych celów strategicznych i obszarów interwencji

W ramach dziewięciu obszarów interwencji i dedykowanych im celów strategicznych wypracowano poziom operacyjny interwencji. Zaproponowana struktura tworzy dziedzinowe programy funkcjonalne, które budują branżowe polityki. Jednocześnie mogą one stanowić podstawę, punkt

wyjścia do tworzenia kolejnych planów, tym niemniej tematyczne ich wydzielenie pozwala na skuteczne weryfikowanie wzrostu / rozwoju, w poszczególnych obszarach. Co więcej, umieszczone w dokumencie programy funkcjonalne silnie korespondują z opiniami mieszkańców i zostały z nimi skonsultowane.

1.	Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej	
Gospodarka	1.1	Tworzenie warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w mieście
	1.2	Wspieranie instytucji otoczenia biznesu
	1.3	Wspieranie współpracy na rzecz budowy gospodarki opartej na wiedzy oraz rozwijania inteligentnych specjalizacji
	1.4	Promocja gospodarcza i pozyskiwanie inwestorów ze szczególnym uwzględnieniem potencjału Nadnoteckiego Parku Przemysłowego w Paterku
	1.5	Wspieranie gazyfikacji Nadnoteckiego Parku Przemysłowego w Paterku
	1.6	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej ze szczególnym uwzględnieniem rzeki Noteci
	1.7	Promocja turystyczna i tworzenie produktów, pakietów turystycznych
	1.8	Stworzenie targowiska miejskiego wraz z niezbędną infrastrukturą poza obrębem Placu Zamkowego
2.	Poszerzanie dostępnego zasobu mieszkaniowego	
Mieszkanie	2.1	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych poprzez rozwój budownictwa na wynajem na terenie gminy
	2.2	Podniesienie jakości standardu mieszkalnictwa na terenie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią
	2.3	Wsparcie grup wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym w dostępie do mieszkalnictwa
	2.4	Współpraca międzysektorowa na rzecz dobrej jakości mieszkalnictwa na terenie Nakła nad Notecią
	2.5	Kształtowanie polityki w zakresie planowania przestrzennego z uwzględnieniem potrzeb mieszkaniowych poprzez budowę wielorodzinnych budynków mieszkalnych
	2.6	Korzystanie z inicjatywy rządowych takich jak Program Mieszkanie Plus

3.	Podnoszenie jakości środowiska naturalnego i udostępnianie jego zasobów	
Środowisko	3.1	Udostępnianie terenów atrakcyjnych przyrodniczo, takich jak łąki nadnoteckie
	3.2	Wykorzystanie potencjału rzeki Noteci i Kanału Bydgoskiego
	3.3	Poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej
	3.4	Zwiększenie stopnia wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
	3.5	Poprawa czystości powietrza
	3.6	Zachowanie bioróżnorodności
	3.7	Dbałość o rozwijanie systemu gospodarki wodno-ściekowej
	3.8	Upowszechnienie wiedzy o potrzebie oszczędzania wody
	3.9	Działania na rzecz zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców
4.	Rozwijanie infrastruktury technicznej i gospodarki komunalnej	
Infrastruktura	4.1	Modernizacje, przebudowy i rozbudowy sieci drogowej
	4.2	Współpraca w zakresie poprawy jakości sieci dróg pozostających poza kompetencjami samorządu gminnego
	4.3	Realizacja działań na rzecz rozbudowy i modernizacji ciągów pieszo-rowerowych
	4.4	Budowa kanałów technologicznych celem objęcia siecią światłowodową terenu miasta
	4.5	Rozbudowa systemu Miejskiego Monitoringu Wizyjnego
	4.6	Budowa parkingu wraz ze stacją przeladunkową przy ul. Poznańskiej w Nakle nad Notecią
	4.7	Przebudowa budynku dworca kolejowego w Nakle nad Notecią
	4.8	Budowa zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych
	4.9	Modernizacja infrastruktury ulicy Dąbrowskiego od Placu Konopnickiej do ulicy Bydgoskiej z modernizacją nawierzchni i zmianą organizacji ruchu
	4.10	Modernizacja obszaru ulicy Powstańców Wielkopolskich – przywrócenie ulicy mieszkańcom

5.	Zapewnienie wysokiej jakości usług publicznych	
Usługi publiczne	5.1	Wsparcie tworzenia i funkcjonowania żłobków oraz klubów dziecięcych
	5.2	Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia aktywności ludzi niepełnosprawnych zamieszkujących na terenie miasta i gminy
	5.3	Upowszechnienie wychowania przedszkolnego
	5.4	Dalsza modernizacja i rozbudowa bazy oświatowej
	5.5	Podnoszenie jakości i efektywności kształcenia oraz atrakcyjności nauczania
	5.6	Upowszechnianie dostępu do edukacji miejskiej i wyrównywanie szans edukacyjnych
	5.7	Rozwijanie polityki senioralnej
	5.8	Utworzenie polityki młodzieżowej w mieście i gminie
	5.9	Poszerzenie usług, zakresu funkcjonowania basenu o świadczenia rehabilitacyjne
	5.10	Rozwijanie usług związanych z sektorem pomocy społecznej

6.	Profesjonalizacja funkcjonowania instytucji samorządowych	
Sprawne instytucje	6.1	Budowanie zdolności instytucjonalnych i rozwój kompetencji lokalnej administracji publicznej
	6.2	Usprawnienie i podniesienie standardów działania samorządów lokalnych
	6.3	Budowanie zaufania obywateli do instytucji publicznych na poziomie samorządu lokalnego
	6.4	Cykliczne przeprowadzanie audytu miejskiego na podstawie normy ISO 37120:2014
	6.5	Wdrażanie zasad demokracji bezpośredniej, mechanizmów współzarządzania i rozwijanie inicjatywy budżetu obywatelskiego
7.	Tworzenie przyjaznych przestrzeni dla spędzania czasu wolnego	
Przestrzeń	7.1	Estetyzacja przestrzeni publicznych, czystość i schludność wizytówką miasta i gminy
	7.2	Rewitalizacja terenu Nakielskich Łazienek, budowa wodnego placu zabaw, nowego oświetlenia terenu, boisk do siatkówki plażowej wraz z przebieralnią.
	7.3	Prowadzenie skoordynowanych działań rewitalizacyjnych
	7.4	Dbłość i rozwijanie terenów zielonych w mieście
	7.5	Rewitalizacja Parku 700lecia i Parku im. Jana III Sobieskiego
	7.6	Wdrażanie polityki dostępności, likwidowanie barier architektonicznych
	7.7	Doposażenie przestrzeni publicznych w małą architekturę

8.	Rozwijanie atrakcyjnej, zrównoważonej tematycznie, oferty spędzania czasu wolnego	
Czas wolny	8.1	Budowa placów zabaw
	8.2	Rozbudowa krytej pływalni o dodatkową strefę przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych i starszych z możliwością większej i szerszej rehabilitacji.
	8.3	Przestrzeń publiczna – zagospodarowanie terenów przy rzece Noteci
	8.4	Poszerzenie i zróżnicowanie oferty wypoczynkowo-rekreacyjnej
	8.5	Poszerzenie i zróżnicowanie oferty sportowej ze szczególnym uwzględnieniem sportu amatorskiego i młodzieżowego
	8.6	Animowanie czasu wolnego w świetlicach i centrach lokalnych w mieście i na terenach wiejskich
	8.7	Realizowanie zróżnicowanego kalendarza wydarzeń kulturalnych i artystycznych
9.	Integracja wspólnoty mieszkańców Miasta i Gminy Nakło nad Notecią	
Tożsamość	9.1	Zwiększenie powierzchni magazynowej i wystawienniczej Muzeum Ziemi Krajeńskiej w Nakle nad Notecią
	9.2	Utworzenie Centrum Edukacji Muzealnej
	9.3	Budowa biblioteki publicznej w Nakle nad Notecią
	9.4	Wspieranie organizacji pozarządowych, budowanie aktywnego społeczeństwa obywatelskiego
	9.5	Rozwijanie oferty instytucji kultury
	9.6	Wspieranie działań na rzecz dziedzictwa kulturowego i uczestnictwa w kulturze

6. Uspołecznienie strategii

Partycypacja społeczna została przewidziana na każdym etapie prac nad dokumentem, na etapie diagnozy, tworzenie części planistycznej jak również na etapie wdrażania i monitorowania dokumentu w trakcie jego realizacji. W ramach tworzenia Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+ wykorzystano następujące mechanizmy partycypacyjne:

1. Badania ankietowe (ilościowe): badania prowadzone wśród mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, uczniów szkół średnich oraz pracowników Urzędu Miasta i Gminy Nakło nad Notecią i instytucji samorządowych. W badaniu uczestniczyło łącznie 1067 mieszkańców Miasta i Gminy Nakło nad Notecią.
2. Indywidualne i grupowe wywiady pogłębione: w celu uzupełnienia informacji płynących z badań ilościowych (ankietowych), przeprowadzono serię indywidualnych i grupowych wywiadów pogłębionych z przedstawicielami kluczowych branż/obszarów związanych z funkcjonowaniem gminy Nakło nad Notecią.
3. Nabór wniosków na projekty/działania strategiczne, zainteresowani mogli zgłaszać korzystając z formularza dostępnego w wersji elektronicznej. W trakcie naboru spłynęło łącznie 39 projektów, zarówno od mieszkańców (osób fizycznych), jak również podmiotów o instytucjonalnym charakterze.
4. Warsztaty grupowe/strategiczne: warsztaty grupowe zostały przeprowadzone po zakończeniu procesu diagnostycznego (analizie desk research, badaniach ankietowych oraz wywiadach). Ich celem było porównanie informacji płynących z wyników zrealizowanych prac badawczych, z opiniami i spostrzeżeniami uczestników warsztatów. Warsztaty odbyły się w dniach 30.06-2.07.2020 w Nakielskim Ośrodku Kultury. Łącznie zorganizowano sześć warsztatów.
5. Konsultacje społeczne projektu Strategii.
 - a. spotkania konsultacyjne
 - b. możliwość zgłaszania uwag poprzez formularz elektroniczny

7. System wdrażania, monitoringu i ewaluacji

7.1 Wdrażanie Strategii

System wdrażania strategii rozwoju obejmuje szereg procesów niezbędnych do jego realizacji oraz podmioty i jednostki, które będą zaangażowane w ich implementację. Procesy wdrażania i zakres odpowiedzialności zaprezentowano poniżej:

- Przygotowanie projektu Strategii lub zmian do Strategii – Burmistrz, eksperci zewnętrzni, Rada Miejska, organizacje, mieszkańcy,
- Wybór zadań do realizacji w ramach Strategii – Burmistrz, Rada Miejska,
- Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadań, umieszczenie poszczególnych zadań w budżecie oraz WPF – Skarbnik, Burmistrz, Rada Miejska,
- Przygotowanie projektów od strony technicznej – Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, jednostki organizacyjne i interesariusze.
- Przygotowanie wniosków o dofinansowanie – Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, jednostki podległe,
- Przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego – Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią,
- Nadzór nad realizacją projektów, rozliczenia, raporty – Burmistrz, Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią,
- Ewaluacja osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych - Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, Burmistrz, Rada Miejska, dyrektorzy jednostek podległych.

We wdrażanie Strategii w zależności od typu projektu, będą również zaangażowane inne jednostki lub organy – spółki komunalne lub jednostki organizacyjne. Promocja zaangażowania organizacji pozarządowych we wdrażanie strategii pozwoli na uzyskanie gwarancji przejrzystości stosowanych procedur.

Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania.

Operatorem, głównym realizatorem strategii jest Urząd Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Opracowany dokument w kompleksowy sposób traktuje rozwój Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, tym samym należy wskazać kluczowych interesariuszy procesu:

- Jednostki organizacyjne gminy, w szczególności: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Muzeum Ziemi Krajeńskiej, Nakielski Ośrodek Kultury oraz Zespół Obsługi Oświaty i Rekreacji.
- Jednostki samorządu terytorialnego: powiat nakielski, gminy skupione w Bydgosko-Toruńskim Obszarze Funkcjonalnym.
- Organy administracji rządowej: centralne obejmujące też niezespoloną administrację rządową w województwie oraz terenowe (urząd wojewódzki).
- Podmioty społeczeństwa obywatelskiego: organizacje społeczne, fundacje, stowarzyszenia i sektor ekonomii społecznej i solidarnej.
- Przedsiębiorcy, inwestorzy oraz instytucje otoczenia biznesu (IOB).
- Wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Nakło nad Notecią, radni, sołtysi, lokalni liderzy opinii oraz formalne i nieformalne grupy interesu.

7.2 Monitorowanie, ewaluacja i system aktualizacji

Planuje się następującą procedurę monitorowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+. Przegląd Strategii będzie przeprowadzany przez cały okres jej obowiązywania, przynajmniej raz w roku. Wynikiem przeprowadzenia przeglądu będzie sprawozdanie zawierające informacje na temat zaawansowania poszczególnych zadań wybranych do realizacji w danym okresie.

- Burmistrz, który jest odpowiedzialny za wdrażanie Strategii składa Radzie Miasta sprawozdanie z jej realizacji,
- Zmiany w dokumencie dokonywane będą uchwałą Rady Miejskiej na wniosek Burmistrza po wydaniu stosownej opinii przez komisję (komisje) odpowiedniej dla danego typu zadania.

Na podstawie oceny średniookresowej formułowane będą zalecenia na kolejne lata wdrażania Strategii. Ocena dokonywana będzie przez Burmistrza we współpracy z właściwymi wydziałami, referatami i zespołami UMiG, które przedstawią ją do przyjęcia Radzie Miejskiej.

Ocena końcowa zostanie przeprowadzona po zakończeniu całego okresu, w jakim realizowane mają być zadania ujęte w Strategii. Wnioski z oceny, sporządzone w trybie analogicznym jak dla oceny średniookresowej, posłużą jako rekomendacje w kolejnych procesach planowania strategicznego.

7.3 Komunikacja społeczna Strategii

W ramach upowszechniania planu podejmowane będą następujące działania:

- Umieszczenie streszczenia strategii na stronie www samorządu oraz pełnej wersji w Biuletynie Informacji Publicznej,
- Zamieszczenie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią podstawowych założeń Strategii, informacji o przyjęciu Strategii, warunkach jej dostępności,
- Publikacja strategii (proponowana publikacja całości dokumentu w formie broszury),
- Informowanie o zawartych w dokumencie planach inwestycyjnych na zebraniach sołectkich i innych spotkaniach,
- Zapewnienie możliwości zapoznania się przez mieszkańców z treścią dokumentu poprzez udostępnienie go w Urzędzie Miasta i Gminy Nakło nad Notecią.
- Dodatkowo wszystkie sprawozdania i oceny powstające w ramach monitorowania Strategii, jak również jej zmiany będą publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Samorząd gminy będzie w sposób otwarty podchodził do projektów zgłaszanych przez podmioty prywatne oraz organizacje pozarządowe, fundacje, stowarzyszenia, kościoły i związki wyznaniowe, mogące pozytywnie wpłynąć na osiągnięcie wyartykułowanych w strategii celów rozwojowych.

7.4 Potencjalne źródła finansowania

Przy planowaniu zamierzeń inwestycyjnych wskazanych w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Nakło nad Notecią 2030+ uwzględniono potencjalne zewnętrzne źródła dofinansowania. Przy określaniu poszczególnych celów należy uwzględnić wstępne założenia nowego okresu programowania funduszy Unii Europejskiej w województwie kujawsko-pomorskim na lata 2021-2027. Wskazane w Strategii cele operacyjne oraz zidentyfikowane w ich ramach działania, czynią opracowanie polem wielostronnej współpracy samorządów terytorialnych, administracji publicznej, podmiotów gospodarczych, instytucji oraz mieszkańców Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Wskazane podejście wymaga dokonania przeglądu szerokiego spektrum potencjalnych źródeł finansowania realizacji Strategii.

- środki budżetu państwa,
- środki jednostki samorządu terytorialnego,
- fundusze celowe,
- środki pochodzące z instrumentów finansowych Unii Europejskiej, szczególnie fundusze europejskie.

Wśród wspólnotowych środków i instrumentów publicznych, które wspierają realizację zadań samorządów, znajdują się:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – finansujący działania zmierzające do zmniejszenia różnic w rozwoju gospodarczym pomiędzy regionami Unii Europejskiej,
- Europejski Fundusz Społeczny – finansujący działania związane z polityką zatrudnienia i rozwoju zasobów ludzkich,
- Fundusz Spójności – fundusz przeznaczony dla państw członkowskich, których dochód narodowy brutto (DNB) na mieszkańca wynosi mniej niż 90% średniej w UE. Jego celem jest zredukowanie różnic gospodarczych i społecznych oraz promowanie zrównoważonego rozwoju głównie poprzez duże inwestycje w zakresie infrastruktury transportowej i ochrony środowiska.
- Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – instrument finansowy Unii Europejskiej, nie należący do kategorii funduszy strukturalnych, jednakże wspierający wszechstronny rozwój obszarów wiejskich.

Osiąganiu zakładanych celów Strategii będą sprzyjały również następujące instrumenty finansowe:

- Krajowe fundusze celowe – m.in. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Fundusze Ministerstwa Sportu,
- Fundusze Ministerstwa Edukacji Narodowej i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz inne źródła finansujące projekty naukowobadawcze i wdrożeniowe,
- Fundusze Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz inne źródła finansujące projekty w obszarze kultury i dziedzictwa narodowego.

Katalog potencjalnych źródeł finansowania ma charakter indykatywny.

Podsumowanie

Planowe wdrażanie zapisów Strategii Rozwoju Miasta i Gminy na Notecią 2030+ umożliwi poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej oraz podniesienie odczuwanej przez mieszkańców jakości życia. Z punktu widzenia osiągnięcia pożądanego zmiany w wyniku interwencji należy zwrócić uwagę na dwa kluczowe czynniki.

Pierwszym z nich jest prowadzenie monitoringu zmian w kontekście sformułowanych celów rozwojowych, które podlegały wskaźnikowaniu. Ambicją Strategii jest nakreślenie ram rozwojowych nie tylko w wymiarze konkretnych zapisów traktujących o warstwie inwestycyjnej, ale również wskazanie docelowej wizji Miasta i Gminy nad Notecią jako centrum życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego. Wdrażanie celów rozwojowych umożliwi również stopniowe osiągnięcie wspomnianej wizji, która ilustruje na poziomie idei stan docelowy.

Drugim aspektem są społeczne skutki wprowadzania przyjętych rozwiązań. Zakłada się, że realizacja przedsięwzięć kluczowych oraz pozostałych sformułowanych działań na poziomie operacyjnym wpłynie korzystnie na odczuwaną jakość życia. Uznaje się, że efektem realizacji strategii będzie poprawa wskaźników społeczno-gospodarczych oraz odczuwany komfort z zamieszkiwania Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Ażeby skutecznie monitorować skutki realizacyjne zaleca się przeprowadzenie analogicznych badań społecznych w kontekście ewaluacji mid-term.

Przedmiotowa Strategia w zamyśle ma być dokumentem żywym i praktycznym, pozwalającym zarówno na identyfikowanie konkretnych działań inwestycyjnych, jak również komunikowanie polityki rozwojowej Miasta i Gminy Nakło nad Notecią. Warto podkreślić, że dokument opracowano z uwzględnieniem dobrych praktyk partycypacyjnych, które korzystnie wpływają na świadomość funkcjonowania dokumentu i jego rangę.